

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

VN/11918/2019
H2584/01.05.01/2020

Valtiovarainministeriön ja Tullin välinen tulossopimus vuodelle 2021

sekä ennakkolliset tavoitteet vuosille 2022-2024

Sisältö

1.	Tullin strategia ja toimintaympäristön muutokset.....	3
2.	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
3.	Toiminnallinen tuloksellisuus	5
3.1.	Toiminnallinen tehokkuus.....	5
3.1.1.	Tuottavuus.....	5
3.1.2.	Taloudellisuus.....	5
3.1.3.	Kannattavuus ja kustannusvastaavuus	5
3.2.	Tuotokset ja laadunhallinta.....	6
3.2.1.	Palvelukyky ja laatu.....	6
4.	Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet.....	6
5.	Henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja hallinta.....	7
6.	Rahoitus	8
7.	Sopimuksen voimassaolo ja seuranta.....	9
8.	Allekirjoitukset.....	10
	Liite: Muut seurattavat mittarit ja kehityskohteet	11

1. Tullin strategia ja toimintaympäristön muutokset

Tullin päätehtävänä on huolehtia tulliselvityksestä ja -verotuksesta, ulkomaanliikenteen valvonnasta, tullirikosten torjunnasta, ulkomaankaupan tilastoinnista ja tullilaboratoriotutkimuksista.

Tullin syksyllä 2020 valmistuneessa strategiatyössä on määritelty Tullin toiminta-ajatus, arvot, toimintaympäristön muutokset, visio ja strategia vuosille 2020-2023. Työssä on otettu erityisesti huomioon hallitusohjelman linjaukset ja hallinnonalan kehittämistavoitteet.

Tullin visio on 'Enemmän kuin Tulli – yhdessä askeleen edellä'.

Tullin strategiset kärkiteemat ovat:

- **Yhteiskuntavastuu:** Toteutamme tehtävämme monikulttuurisessa toimintaympäristössä vastuullisesti ja vaikuttavasti mahdollisuuksia hyödyntäen ja uhkiin varautuen. Olemme esimerkillinen toimija – askeleen edellä ekologisessa, taloudellisessa ja sosiaalisessa vastuussa.
- **Sidosryhmät ja verkostot:** Yhteistyö tukee tavoitteidemme saavuttamista sekä tuottaa lisäarvoa asiakkaille ja kumppaneille.
- **Tieto ja teknologia:** Tieto ja teknologiat parantavat palveluita ja valvontaa. Otamme käyttöön uusia toimintavarmoja teknologisia ratkaisuja.
- **Henkilöstö ja osaaminen:** Olemme houkutteleva työnantaja. Kehitämme osaamistamme jatkuvasti ja huolehdimme työhyvinvoinnista.
- **Johtaminen ja työkuultuuri:** Tullin arvot ja eettiset periaatteet ohjaavat toimintaamme. Johtamisemme on osallistavaa. Toimimme yhteisten päämääriemme ja tavoitteidemme hyväksi.

Strategisten kärkiteemojen, tavoitteiden ja niitä tarkentavien linjausten pohjalta valmistellaan tarkempi toimeenpanosuunnitelma, joka sisältää konkreettisia toimenpiteitä strategian toteuttamiseksi, esim. toimintatapamuutoksia sekä organisaation ja resursoinnin kehittämistä tavoitteiden saavuttamista tukeviksi.

Hallinnonalan toimintaympäristö.

Globalisoituneessa ja digitalisoituvassa maailmassa suomalaiseen yhteiskuntaan vaikuttaa neljä keskeistä kehityskulkua, joilla on suoria vaikutuksia valtiovarainministeriön toimialalla:

1. Ilmastonmuutoksen hillintä
2. Väestön ikääntyminen vähentää talouden työpanosta ja lisää julkisia menoja
3. Maailmantalouden muutokset vaikuttavat merkittävästi Suomen talouden kasvuun
4. Yhteiskunnan digitalisoituminen etenee ja sen vaikutus näkyy laajasti kaikilla sektoreilla. Samalla globaali kilpailu voimistuu.

Tullilla on ulkomaankaupan tavaravirroista ja valvonnasta vastaavana viranomaisena selkeä rooli yllä olevista kohdissa 1, 3 ja 4, jotka Tulli on tunnistanut osana strategiatyötään tekemässään toimintaympäristöanalyysissä ja ottanut huomioon strategian kärkiteemoissa.

Tullin kannalta merkityksellisiä toimintaympäristön muutostekijöitä:

- Julkisen talouden kestävyysvaje ja mahdolliset politiikkalinjausten muutokset
- Yhteiskunnan asenneilmaston muutos
- Ilmastonmuutos ja ekologinen kestävyyskriisi
- Kansainvälisen politiikan jännitteet ja kauppapolitiikan muutokset
- EU:n kehitys lähivuosina (mm. Brexit, alv-direktiivin muutos)
- Uhkia: pandemiat, ympäristökatastrofit, kyberkriisit ja informaatiovaikuttaminen
- Kansainvälistyvä ja edistynyt teknologiaa hyödyntävä rikollisuus
- Asiakastarpeiden ja teknologinen kehitys
- Työvoiman saatavuus, työn muutos, uudet tehtävät ja roolit

2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tavoitteet vuoden 2021 talousarvioesityksessä

Toimialan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet mittareineen	Yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita tukevat TAE:n lukutavoitteet	Toiminnallisen tuloksellisuuden mittarit ja alustavat tavoitteet TAE:n toimintamomentilla 2021
28. VM:n hallinnonala	10. Verotus ja tulli	02. Tulli
Taloudellisesti kestävä julkinen talous - Kestävyysvaje pienenee - Valtionhallinnon nettorahoitusvarat / BKT-suhde nousee - Julkisyhteisöjen velkaantumisasaste alenee, % BKT:sta - Verovaje on alhainen.	Verotulojen tehokas kertymä turvataan edistämällä veronmaksuymönteisyyttä, antamalla ennakoivaa ohjausta ja hoitamalla verovalvonta uskottavasti	Verojäämä enintään 2,0 % (Palvelukyky ja laatu)
	Harmaan talouden torjuntaa tehostetaan ja verovajetta supistetaan kehittämällä verotustoimintoja, tehostamalla valvontaa ja parantamalla yhteistyötä viranomaisten välillä	Tullirikosten selvittämistaso vähintään 89% Takaisin saatu rikoshyöty vähintään 18 milj. euroa Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus vähintään 23% (Palvelukyky ja laatu)
Sosiaalisesti kestävä talouskasvu - Työllisyysaste nousee - Tuloerot pienenevät		
Valtionhallinto toimii hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti - Valtionhallinto toimii kansalaislähtöisesti - Julkisen hallinnon digitalisaatiokehitys ja hyvä tiedonhallinta tehostavat ja parantavat julkisia palveluita	Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia	Asiakastytytvyisyys tulliselvityksessä 4, (asteikko 1-5) Oikaistujen päätösten osuus tuontiverotuksessa 2,2 % (Palvelukyky ja laatu)
	Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä poliisin ja Rajavartiolaitoksen kanssa.	Tullirikosten selvittämistaso vähintään 89% Takaisin saatu rikoshyöty vähintään 18 milj. euroa Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus vähintään 23% (Palvelukyky ja laatu)

3. Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1. Toiminnallinen tehokkuus

3.1.1. Tuottavuus

Tuottavuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Arvio 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024
Tuottavuusindeksi	100	101	101	102	103	104	105

Tuottavuusindeksi pohjautuu tulliselvityksen ja yhteiskunnan suojaamisen keskeisimpiin suoritteisiin, joita on painotettu niiden vaatiman työajan suhteessa. Painotettujen suoritteiden määrä jaetaan htv-kertymällä. Suurempi indeksiluku on parempi.

3.1.2. Taloudellisuus

Taloudellisuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Arvio 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024
Taloudellisuusindeksi	100	100	100	100	99	98	97

Taloudellisuusindeksi lasketaan jakamalla vuotuiset kustannukset painotettujen suoritteiden määrällä. Pienempi indeksiluku on parempi.

3.1.3. Kannattavuus ja kustannusvastaavuus

Kannattavuuden ja kustannusvastaavuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Arvio 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024
Julkisoikeudellisten suoritteiden kannattavuus (%)	-5,9	-10	-6	-10	-10	-10	-10
Liiketaloudellisten suoritteiden kannattavuus (%)	11,7	10	7	7	7	7	7

3.2. Tuotokset ja laadunhallinta

3.2.1. Palvelukyky ja laatu

Palvelukyvyn ja laadun mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Arvio 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024
Asiakastyytyväisyys tulliselvityksessä (asteikko 1-5)	4,11			4		4	
Oikaistujen päätösten osuus tuontiverotuksessa, %	1,5	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Verojäämä enintään, %	0,43	2	2,5	2	2	2	2
Tullirikosten selvittämistaso vähintään, %	95,4	89	89	89	89	89	89
Takaisin saatu rikoshyöty vähintään, miljoonaa euroa	20,5	18	25	18	18	18	18
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus vähintään, %	21,6	23	23	23	23	23	23
Tavarantarkastuksien osuvuus (%)	11,5	10	12	14	14	14	14
Matkustajatarkastusten osuvuus (%)	6,9	8	12	12	10	10	10
Ajoneuvo- ja kuljetusvälinetarkastusten osuvuus (%)	7,3	9	4	4	5	6	7

4. Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet

Hankkeet

Hanke	Mihin tulossopimuksen tavoitteeseen liittyy
Tulliselvityksen tietojärjestelmien kokonaisuudistus 2015 - 2025 (2021: ICS2 15.3.2021, alv-minimin poistuminen 1.7.2021)	Verotulojen tehokas kertymä. Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.
Brexitin muutoshallinta tullitoiminnoissa (EU:n ja Britannian välisessä kaupassa on tehtävä tulli-ilmoitukset 1.1.2021 alkaen)	Verotulojen tehokas kertymä. Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.
Arvonlisäverodirektiivin muutoksiin varautuminen (muutos voimaan 1.7.2021)	Verotulojen tehokas kertymä. Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia.
Modernin teknologian ja uudenlaisen osaamisen vaatimien kyvykkyyksien rakentaminen (mm. tiedonkeruu ja analysointi, koneoppimiseen peruva riskianalyysi, poikkeavuuksien tunnistaminen, tekninen valvonta ja biometrinen tunnistaminen sekä sähköisen todisteaineiston hankinta ja tutkinta)	Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta. Harmaan talouden torjunta.
Tullin ja Verohallinnon välinen tietojärjestelmäratkaisujen toteutusprojekti verotuksen ja valvonnan tarvitsemien tietojen turvaamiseksi molemmissa organisaatioissa	Verotulojen tehokas kertymä
Pankki- ja maksutilien rekisterin jatkokehitys	Harmaan talouden torjunta

5. Henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja hallinta

Yhteiset henkilöstövoimavarojen mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Arvio 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024
Henkilötyövuodet	1 868	1 920	1 935	1 980	1 980	1 980	1 980
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi Y, asteikko 1-5)	3,41	3,45	3,41	3,45	3,45	3,45	3,45
Sairauspoissaolot (työpäivää/htv)	13,2	10	11,3	11,0	11,0	11,0	11,0
Johtajuusindeksi, (VMBaro, JO)	3,21	3,43	3,30	3,43	3,43	3,43	3,43
Suoraan pääjohtajan alaisten johtajien johtamissopimusten osuus, %				100%	100%	100%	100%
Analyysi monipaikkaisen työn potentiaalista viraston työssä 1.6.2021 mennessä				kyllä			
Monipaikkaisesti rekrytoidun henkilöstön osuus kaikista rekrytoiduista vuoden aikana, % (seurantamittari)				5	5	5	5
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä (VMBaro 5.5.)	3,39	-	3,65	3,7	3,7	3,7	3,7

Valtion yhteisten HR-tavoitteiden mittarit

Mittari	Toteuma 2019	Tavoite 2020	Arvio 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024
Osaamisen kehittäminen							
Strateginen henkilöstösuunnittelu (1-5) *			3	3,5	3,5	4	4
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta (VMBaro 4.1)	3,67		3,7	3,75	3,8	3,8	3,8
Liikkuvuuden edistäminen							
Henkilökierrossa olleiden määrä, osuus henkilöstöstä (%)			0,2	0,5	0,6	0,7	0,8
Työnantajakuva							
Työnantajakuva ja arvot (keskiarvo VMBaron kohdista 8.2-8.4)	3,85		3,85	3,9	3,95	3,95	3,95

* Strateginen henkilöstösuunnittelu, itsearviointi:

5 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista sekä osa johtamisprosesseja toimien johdon käytännön työkaluna toiminnan suunnittelussa

4 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista

3 = viraston henkilöstösuunnittelu on strategista

2 = virastolla on henkilöstösuunnitelma

1 = virastolla ei ole henkilöstösuunnitelmaa

6. Rahoitus

Rahoitus Kehysesityksen 2022 – 2025 peruslaskelman mukainen taulukko, johon päivitetty toteuma-arvio vuodelle 2020 ja täydentävä TAE 2021.

28.10.02 1000 euroa	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arvio 2025
Henkilöstökulut	100 947	107 697	113 675	112 804	112 804	112 804	112 804
Toimitilavuokrakulut	12 919	13 369	13 519	13 519	13 519	13 519	13 519
Palvelujen ostokulut	33 336	35 350	41 476	38 976	38 976	38 976	38 976
Muut kulut	4 885	5 050	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700
Investointimenot	16 499	23 460	33 024	1 720	1 720	1 720	1 720
Bruttomenot	168 586	184 926	206 394	171 719	171 719	171 719	171 719
Maksullisen toiminnan tuotot	1 419	1 750	1 870	1 870	1 870	1 870	1 870
Muut tuotot	807	2 220	7 487	1 260	1 260	1 260	1 260
Bruttotulot	2 226	3 970	9 357	3 130	3 130	3 130	3 130
Nettokäyttö/-käyttöarvio	166 360	180 956	197 036	168 589	168 589	168 589	168 589
Siirtynyt/siirtyy	30 097	31 905	22 805	12 020	10 208	7 932	5 656
Tilinpäätös/TA/TAE/kehys	168 168	171 856	186 252	166 776	166 313	166 313	166 313
Käytettävissä yhteensä	198 265	203 761	209 057	178 796	176 521	174 245	171 969
Siirtyy seuraavalle vuodelle	31 905	22 805	12 020	10 208	7 932	5 656	3 380

Virasto laatii 1.6.2021 mennessä suunnitelman siitä, millä tavalla se toteuttaa uutta hankintastrategiaa omassa toiminnassaan.

7. Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Sopimus on voimassa vuoden 2021 loppuun. Sopimusta voidaan tarkistaa, jos olosuhteiden muutoksista aiheutuu tarkistustarpeita, joita ei tätä sopimusta tehtäessä ole voitu ottaa huomioon.

Tulli toimittaa vuosittain toteumaraportin ensimmäiseltä vuosipuoliskolta valtiovarainministeriölle elokuun loppuun mennessä. Koko vuoden raporttina toimiva tilinpäätösasiakirja, joka sisältää toimintakertomuksen, toimitetaan valtiovarainministeriölle välittömästi sen valmistuttua. Tilinpäätösten tulee valmistua viimeistään 28.2.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan erikseen sovittavissa tulosohtauskokouksissa, jotka pidetään kaksi kertaa vuodessa ministeriön koolle kutsumina hallinnonalan suunnittelun ja seurannan aikataulujen mukaisesti.

Keskeisinä toimintaympäristön muutostekijöinä vuonna 2021 ovat Brexit 1.1.2021, ICS2-ilmoitusten muuttuminen pakollisiksi 15.3.2021 ja pienimmän kannettavan alv:n poistuminen maahantuonnin arvonlisäverotuksessa. Niiden vuoksi Tullin tietyt suoritteet voivat kasvaa moninkertaisiksi nykyiseen tasoon verrattuna, mutta tätä ei ole vielä voitu arvioida eikä ottaa huomioon tavoitteissa. Tulli esittää vuoden 2021 toimintakertomuksessaan tuottavuus- ja taloudellisuusindeksit kyseisten suoritteiden osalta sekä muuttuneiden suoritteiden mukaisesti että vertailukelpoisina aiempiin vuosiin.

Tulli vie suunnittelun ja seurannan asiakirjat nettisivulleen sekä tulostavoite- ja toteumatiedot valtion tulostietojärjestelmään Valtiokonttorin antaman määräyksen VK 540/03/2010 mukaisesti (Suunnittelun ja seurannan asiakirjojen sekä tuloksellisuustietojen julkaiseminen Valtion raportointipalvelussa).

8. Allekirjoitukset

Helsingissä 16. päivänä joulukuuta 2020

Valtiovarainministeriö

Tulli

Matti Vanhanen
Valtiovarainministeri

Hannu Mäkinen
Pääjohtaja

Irja Peltonen
Hallinto- ja kehitysjohtaja

Hannu Lappi
Johtaja

Liite: Muut seurattavat mittarit ja kehityskohteet

Seurattavat mittarit (eivät tavoitteita)

Seurantakohde / Mittari	Toteuma 2019	Arvio 2020	Arvio 2021	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024
Tullin paljastamat rikokset (kpl)	7 835	7 200	7 500	8 500	8 500	8 500
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan tarkastetut erät (kpl)	4 446	4 500	5 000	5 000	5 000	5 000
Laboratorionäytteet ja kasvien tarkastukset			13 000	13 000	13 000	13 000
Ylösnousseiden ilmoitusten riskikäsittelyosumien (Safety & Security) (kpl)	44 959	43 000	70 000	75 000	100 000	110 000
Taravatarkastukset (kpl)	56 849	52 000	75 000	90 000	100 000	100 000
Matkustajatarkastukset (kpl)	79 999	32 000	25 000	50 000	80 000	80 000
Ajoneuvon ja kuljetusvälineeseen kohdistuneet tarkastukset (kpl)	54 576	100 000	100 000	80 000	70 000	60 000
Yritys- ja asiakirjatarkastukset (kpl)	159	150	150	150	150	150
Varastotarkastukset (kpl)	229	210	250	250	250	250
Paljastetut veropetosrikokset	1 362	1 050	900	900	900	900
Tuonti-ilmoitusten lukumäärä	918 311	800 000				
Vienti-ilmoitusten lukumäärä	1 213 339	1 100 000				
Alle tunnissa käsiteltyjen tuonti-ilmoitusten osuus (%)	96	95				
Alle tunnissa käsiteltyjen vienti-ilmoitusten osuus (%)	94	94				
Neuvonta- ja asiakastukipalveluiden odotusaika enintään (min)	2	2				

Tuonti- ja vienti-ilmoitusten lukumääriä, alle tunnissa käsiteltyjen tuonti- ja vienti-ilmoitusten osuuksia ja neuvonta- ja asiakastukipalveluiden odotusaikaa ei ole arvioitu tuleville vuosille johtuen vuonna 2021 tapahtuvista merkittävistä toimintaympäristön muutoksista (Brexit 1.1.2021, ICS2 15.3.2021, alv-minimin poistuminen 1.7.2021).